

Hatályos: 2016.08.28-tól

A 14. sorszámú Családi gazdálkodó megnevezésű szakképzés szakmai és vizsgakövetelménye**1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK**

- 1.1. A szakképzés azonosító száma: 34 814 01
 1.2. Szakképzés megnevezése: Családi gazdálkodó
 1.3. Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 3
 1.4. Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 960–1440

2. EGYÉB ADATOK

- 2.1. A képzés megkezdésének feltételei: iskolai előképzettség vagy bemeneti kompetenciák teljesítése
 2.1.1. Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
 2.1.2. Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség hiányában a képzés megkezdhető a 3. mellékletben a mezőgazdasági szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában.
 2.2. Szakmai előképzettség: -
 2.3. Előírt gyakorlat: -
 2.4. Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
 2.5. Pályaalkalmassági követelmények: -
 2.6. Elméleti képzési idő aránya: 30%
 2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 70%
 2.8. Szintvizsga: nappali rendszerű oktatás vagy a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatás esetén kötelező
 2.9. Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
 3 évfolyamos képzés esetén a 9. évfolyamot követően 140 óra, a 10. évfolyamot követően 140 óra;
 2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra.

3. PÁLYATÜKÖR

- 3.1. A szakképzéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások

	A	B	C
3.1.1.	FEOR száma	FEOR megnevezése	A szakképzéssel betölthető munkakörök
3.1.2.	6130	Vegyes profilú gazdálkodó	Őstermelő
3.1.3.	5242	Házvezető	Gazdaasszony Falusi vendéglátó
3.1.4.	5129	Egyéb, máshova nem sorolható kereskedelmi foglalkozású	Áru-előkészítő
3.1.5.	3512	Hivatásos nevelőszülő, főállású anya	Nevelőszülő
3.1.6.	2312	Szociális munkás és tanácsadó	Házi szociális munkás Családgondozó
3.1.7.	5115	Piaci, utcai árus	Piaci, utcai zöldséges
3.1.8.	5223	Házi gondozó	Házi ápoló
3.1.9.	9237	Háztartási alkalmazott	Háztartási alkalmazott

- 3.2. A szakképzés munkaterületének rövid leírása:

A családi gazdálkodó a családi gazdálkodási rendszerben, elsősorban őstermelői körülmények között megszervezi, irányítja és elvégzi a kertészeti növények termelésével, a gazdasági és egyéb háziállatok tartásával, gondozásával, a termékek értékesítésre előkészítésével, értékesítésével kapcsolatos munkákat. Intézkedik a

Hatályos: 2016.08.28-tól

készletek, ételek, italok, takarmányok, vegyszerek stb. beszerzéséről, tárolásáról.

Családellátóként elsődleges feladata saját háztartásának vezetése, családjának ellátása, gyermekeinek nevelése, gondozása, beteg családtagjainak ápolása. Ismeretei birtokában képes idegen családok háztartási feladatainak szervezésére, felügyeletének ellátására, illetve részfeladatainak elvégzésére.

Egyéneknek, családok, közösségek tagjainak mindennapi életük viteléhez segítséget nyújt (takarítás, gyermek- és beteggondozás, mosás, bevásárlás, főzés, felszolgálás, állatgondozási, kertészeti munkák stb.). Saját takarítási feladatain túl külső takarítási munkákat is ellát. Gyűjti és szelektíven kezeli a családban, a munkahelyén keletkező hulladékot.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- állattartás, növénytermesztés, kertészet mennyiségi, minőségi és gazdaságos rendszerét megtervezni, a feladatokat végrehajtani,
- mezőgazdasági és egyéb, a ház körül, a gazdaságban megtermelt árukat saját felhasználásra és eladásra előkészíteni, árusítani,
- kulturált életvitelt folytatni,
- családban, háztartásban előforduló ruhajavításokat, tisztításokat elvégezni, egyszerűbb ruhadarabokat megvarrni, kézimunkát készíteni,
- családi pénzügyi tervet készíteni,
- konyhai, élelmezési bevásárlást és a saját termékek gazdaságos felhasználását összehangolni,
- szerződéseket, megállapodásokat, számlákat, egyéb okmányokat kitölteni,
- pályázatokat előkészíteni,
- állategészségügyi, állatjóléti, környezetvédelmi szabályokat betartani,
- bemutatni a saját gazdaságot, a lakókörnyezetet,
- gondozni a virágoskertet és a háziállatokat,
- termények felhasználásának előkészítését, házi feldolgozását elvégezni,
- ételt előkészíteni, házi jellegű, valamint speciális étrendi igényeknek megfelelő, diabetikus, vegetáriánus ételeket elkészíteni,
- gazdálkodáshoz kapcsolódó információkat gyűjteni, felhasználni,
- árubeszerzést végezni,
- szakhatóságokkal kapcsolatot tartani,
- a családi étkezésekhez teríteni, ételt, italt felszolgálni,
- gondoskodni az eszközök, élelmiszerek, vegyszerek stb. biztonságos tárolásáról,
- háztartási és konyhai eszközöket, gépeket kezelni,
- munka- és környezetvédelmi szabályokat betartani,
- dokumentációt vezetni,
- készleteket, bevételeket és kiadásokat nyilvántartani,
- háztartási munkákat (egyszerű ételek főzése, mosás, takarítás, lakásgondozás, házkörüli rend biztosítása) elvégezni,
- csecsemő- és gyermekgondozási, betegápolási feladatokat ellátni,
- segíteni a gyermekek, betegek, idősek gondozásában, ellátásában, elsősorban a házkörüli munkák végzésével,
- szelektív szemétgyűjtést megvalósítani,
- lakások, szálláshelyek, panziók, termelő üzemek, gazdaságok termelő és szociális létesítményeinek helyiségeit és berendezési tárgyait takarítani, tisztítani, fertőtleníteni,
- textíliák mosását, javítását végezni.

3.3. Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részzakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja
3.3.3.	21 814 01	Családellátó	részzakképesítés
3.3.4.	34 621 03	Állattartó szakmunkás	azonos ágazat
3.3.5.	54 621 01	Állattenyésztő és állategészségügyi technikus	azonos ágazat
3.3.6.	34 621 01	Gazda	azonos ágazat
3.3.7.	34 624 01	Halász, haltenyésztő	azonos ágazat
3.3.8.	34 621 02	Lovász	azonos ágazat
3.3.9.	54 621 02	Mezőgazdasági technikus	azonos ágazat

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

Hatályos: 2016.08.28-tól

	A	B
4.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti	
4.2.	azonosító száma	megnevezése
4.3.	11497-12	Foglalkoztatás I.
4.4.	11499-12	Foglalkoztatás II.
4.5.	11033-12	Család- és háztartásellátás
4.6.	11034-16	Üzemgazdaság, ügyvitel
4.7.	11036-16	Napi tevékenységek
4.8.	11038-12	Kreatív textildolgozás
4.9.	11039-16	Mezőgazdasági termelés és feldolgozás

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben az 5.2. pontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele.

Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak - a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint - egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével.

A Kreatív textildolgozás modul tananyagából vizsgaremek és dokumentációjának elkészítése (bővebben az 5.4. pontban).

5.2. A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak		
5.2.2.	azonosító száma	megnevezése	a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége
5.2.3.	11033-12	Család- és háztartásellátás	gyakorlat
5.2.4.	11034-16	Üzemgazdaság, ügyvitel	gyakorlat
5.2.5.	11036-16	Napi tevékenységek	gyakorlat
5.2.6.	11038-12	Kreatív textildolgozás	gyakorlat
5.2.7.	11039-16	Mezőgazdasági termelés és feldolgozás	gyakorlat, szóbeli
5.2.8.	11497-12	Foglalkoztatás I.	írásbeli
5.2.9.	11499-12	Foglalkoztatás II.	írásbeli

Egy szakmai követelménymodulhoz kapcsolódó modulzáró vizsga akkor eredményes, ha a modulhoz előírt feladat végrehajtása legalább 51%-osra értékelhető.

5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

5.3.1. Gyakorlati vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: **Textilmunkák készítése (vizsgaremek) és dokumentációja**

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgázató intézet által a Kreatív textildolgozás követelménymodul szakmai ismeretei alapján meghatározott munkadarab elkészítése, amely lehet:

- szabásminta alapján egyszerű ruhadarab (szoknya, blúz, nadrág, kötény, bébiruha),
- hímzett, illetve egyéb technikával készült lakástextília,
- kötött, horgolt ruhadarab,
- népi motívum alapján kidolgozott használati eszköz, díszítő tárgy.

A vizsgaremek bemutatása a teljes vizsgabizottságnak, melynek során a vizsgaremek kiválasztásának indoklásával, elkészítésével, a felhasznált anyagokkal kapcsolatban a vizsgabizottság kérdéseket tehet fel.

A vizsgafeladat időtartama: 10 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 10%

B) A vizsgafeladat megnevezése: **Család- és háztartásellátás feladatai**

A vizsgafeladat ismertetése:

A vizsgázó a családi környezetben történő munkavégzés feladatairól ad számot. Megtervezi a napi munkafeladatokat, elvégzi a bevásárlást, reggelit, főételt készít, megteríti, majd leszedi az asztalt, rendet rak a munkahelyén, elmosogat, tárolja az élelmiszereket, kezeli a gépeket és eszközöket, takarít, egyszerű saját készítésű anyagokkal, erdei, kerti termékekkel díszíti a lakást, vasal, tisztít. Segédkezik a gyermekek és betegek gondozásában, gyermekekkel foglalkozik, játszik, felolvas, verset, éneket tanít. Kiemelt feladat a személyi higiénia alkalmazása, valamint a gyermekneveléshez kapcsolódó tevékenységek végzése.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 25%

C) A vizsgafeladat megnevezése: **Mezőgazdasági munkafeladatok**

A vizsgafeladat ismertetése:

A mezőgazdasági munkafeladat két részből áll: növénytermesztés, illetve kertészeti és állattartási feladat.

A feladatok egyszerű ápolási, gondozási, növény-szaporítási, termény-termék előkészítési feladatok, amelyeket manuálisan kell elvégezni.

A különböző mezőgazdasági tevékenységek közül a vizsgázó a tételsorból az általa húzott vizsgafeladatot önállóan, az előírt környezeti és biztonsági előírások figyelembevételével hajtja végre.

A vizsgafeladat időtartama: 60 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 25%

5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: **Gazdasági feladatok**

A vizsgafeladat ismertetése:

A gazdasági ismeretek alkalmazását, az alapvető számítási, ügyviteli feladatok elsajátítását méri fel.

Az írásbeli vizsgafeladat részei:

- Feladatlap (vállalkozási alapfogalmak, vállalkozások indítása, működtetése, fejlesztése, marketing tevékenység, ügyviteli, számviteli és pénzügyi alapismeretek)
- Egyszerű számítási feladat(ok) (pl. árumegrendelés mennyiségének, a vásárlás összegének meghatározása, órabérszámítás)
- Nyomtatványok kitöltése (pl. pénzfeladás, számla)

A vizsgafeladat időtartama: 90 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 10%

5.3.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: **Család- és háztartásellátás**

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények pontban szereplő „Család- és háztartásellátás” modul témaköreit tartalmazzák.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 10%

B) A vizsgafeladat megnevezése: **Családi gazdálkodás napi tevékenységei**

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények pontban szereplő „Napi tevékenységek” modul témakörét tartalmazzák.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 10%

Hatályos: 2016.08.28-tól

C) A vizsgafeladat megnevezése: **Mezőgazdasági munkafeladatok**

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények pontban szereplő „Mezőgazdasági termelés és feldolgozás” modul témakörét tartalmazzák.

A vizsgázónak ismernie kell a növénytermesztés, kertészet és az állattenyésztés legfontosabb feladatait, a növények, állatok igényeit, a megtermelt áru értékesítésének lehetőségeit. Fontos cél az egyes tájegységekre különösen jellemző kultúrák terjesztése, valamint a speciális területek (fűszer- és gyógynövénytermesztés, kisállattenyésztés) feladatainak ismerete. Minden feladatnál ki kell térni a helyi értékesítés lehetőségeire.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 10%

5.4. A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

A vizsgaremekre vonatkozó előírások:

A harmadik szakképző évfolyam első félévében kiadott témák közül a tanuló választja ki a számára legkedvezőbb, lehetőségeinek, elképzeléseinek leginkább megfelelő vizsgaremek feladatát. Ehhez a tanár, szakoktató a tanuló előzetes munkáját ismerve segítséget nyújt, és a készítés során is figyeli, támogatja a tanulói munkát.

A vizsgaremek elsősorban az iskolai tanműhelyben, de kizárólag a szakoktató irányító tevékenysége alatt készíthető. A vizsgaremek készítésére a feladat munkaigényességétől függően 10 gyakorlati nap fordítható, a szükséges további munkát a tanuló a szabadidejében végzi. A munkadarab csak akkor értékelhető, ha teljesen és határidőre elkészül.

A dokumentációnak tartalmaznia kell a vizsgaremekhez tartozó rajzokat, szabásmintát, anyagnormát, műszaki leírást és árkalkulációt.

A vizsgaremek és annak dokumentációjának elkészítése és beadása, nappali rendszerű képzés esetén legkésőbb az utolsó tanítási napon, felnőttképzés esetén a vizsgára jelentkezéskor történik.

A korábban elkészített és az iskolai értékelő bizottság (igazgató vagy megbízottja + 2 fő oktató) által előzetesen értékelt munkát a tanuló a teljes vizsgabizottságnak bemutatja, lehetőleg a szóbeli vizsga megkezdése előtt.

Az értékelésbe külső szakértő is bevonható.

A vizsgaremek kiválasztásának indokolásával, elkészítésével, a felhasznált anyagokkal kapcsolatban bemutatás közben, beszélgetés során a vizsgabizottság kérdéseket tehet fel.

A vizsgaremek értékelése:

- a munkadarab elkészítésének nehézségi foka, munkaigényessége: 30%

- a kivitelezés minősége: 70%

A szakképesítéssel kapcsolatos előírások a <http://nive.hu/> weblapon érhetők el a Vizsgák menüpont alatt.

5.5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai: -

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

A	
6.1.	A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék
6.2.	Konyhai berendezések, felszerelések és gépek
6.3.	Terítés, felszolgálatás eszközei
6.4.	Takarítóeszközök, -gépek
6.5.	Mosás, vasalás gépei, eszközei
6.6.	Csecsemőgondozási felszerelések

Hatályos: 2016.08.28-tól

6.7.	Betegágy, házi beteggondozási felszerelések
6.8.	Elsősegélynyújtás eszközei, anyagai
6.9.	Telefon
6.10.	Számítógép (szoftverek, hardver, Internet kapcsolat, nyomtató, szkennel)
6.11.	Virágoskert, konyhakert terület, művelési eszközök
6.12.	Fűnyíró
6.13.	Udvargondozási eszközök
6.14.	Szabadidős tevékenység (játsszótér) eszközei
6.15.	Népi kismesterségek bemutatásához szükséges eszközök
6.16.	Házkörüli állatok, állattartási eszközök
6.17.	Textilfeldolgozáshoz szükséges gépek, eszközök, felszerelések
6.18.	Dísznövény-, zöldség-, gyümölcs-, szőlőtermesztést bemutató és gyakorló földterület
6.19.	Termesztő berendezés (fóliaház, üvegház)
6.20.	Mezőgazdasági kisgépek, kéziszerszámok
6.21.	Helyi adottságoknak megfelelő berendezett állattartó telep
6.22.	Különböző állatfajok, tartásukhoz szükséges felszerelés, berendezés
6.23.	Fejési berendezések és eszközök, tejvizsgálati felszerelés
6.24.	Mezőgazdasági termékek (állati termékek, zöldség, gyümölcs, szőlő) elsődleges feldolgozásának, csomagolásának, értékesítésének eszközei

7. EGYEBEK